

Povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců, odbory, rada zaměstnanců, zástupce BOZP

Zichovec 12. – 13.2.2026

BOZP21

Bezpečnost práce 21. století

Co je
„mini OZO“?

Původní verze §9 zákona č. 309/2006 Sb.:

Zaměstnává-li zaměstnavatel nejvýše 25 zaměstnanců, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, má-li k tomu potřebné znalosti.

Novela od 1.11.2025:

Zaměstnává-li zaměstnavatel nejvýše 25 zaměstnanců, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, má-li znalosti, které odpovídají požadavkům zkoušky z odborné způsobilosti podle § 10 odst. 1 v rozsahu odpovídajícím odbornému nebo profesnímu zaměření činnosti zaměstnavatele.

Potřebné znalosti

Nad 25 zaměstnanců

- Zkouška před komisí.
 - Testové otázky
 - Ústní otázky
 - Písemná práce
- Kompletní rozsah **všech** předpisů k zajištění BOZP.
- Platnost osvědčení **5 let**.

Do 25 zaměstnanců

- **Není** nutná zkouška.
- Požadovaný rozsah znalostí omezen pouze na odborné a profesní zaměření zaměstnavatele.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce §101 - 108

- Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci.
- Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.
- Znalost základních povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance.

Vím, co mám dělat.

Chci to tak dělat.

Mám k tomu podmínky
od zaměstnavatele.

Koordinace činností

- Plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni vzájemně se **písemně** informovat o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu práce a pracoviště, a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro všechny zaměstnance na pracovišti.
- Na základě písemné dohody zúčastněných zaměstnavatelů touto dohodou **pověřený zaměstnavatel koordinuje** provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění.

Koho se týká bezpečnost práce?

Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

Kdo to zaplatí?

Náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je povinen hradit zaměstnavatel.

Tyto náklady nesmějí být přenášeny přímo ani nepřímo na zaměstnance.

Kdo to
zaplatí?

Povinnosti zaměstnavatele §103 ZP

- Zadávat práci podle odborné a zdravotní způsobilosti.
- Informovat zaměstnance o zařazení do kategorie prací.
- Sdělit, kde a jakým pracovnělékařským prohlídkám se podrobit.
- Zajistit bezpečnost zaměstnanců jiného zaměstnavatele.
- Zajistit poskytnutí první pomoci.
- Nepoužívat způsob odměňování, který zvyšuje nebezpečí újmy na zdraví.

Povinnosti zaměstnance §106 ZP

- účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně ověření svých znalostí,
- podrobit se pracovnělékařským prohlídkám, vyšetřením nebo očkováním stanoveným zvláštními právními předpisy,
- dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele,

Povinnosti zaměstnance §106 ZP

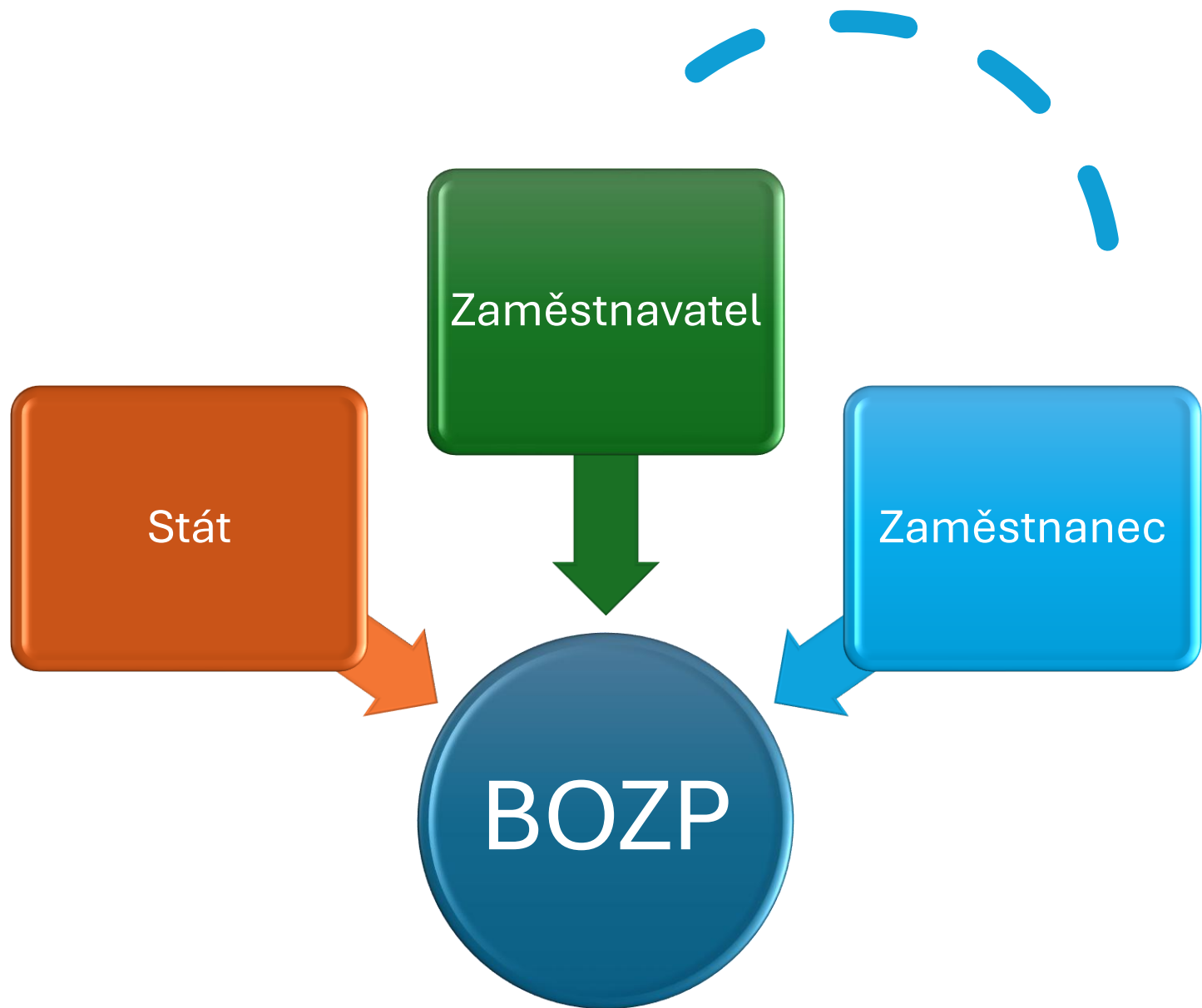
- dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu,
- nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci.
- oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci

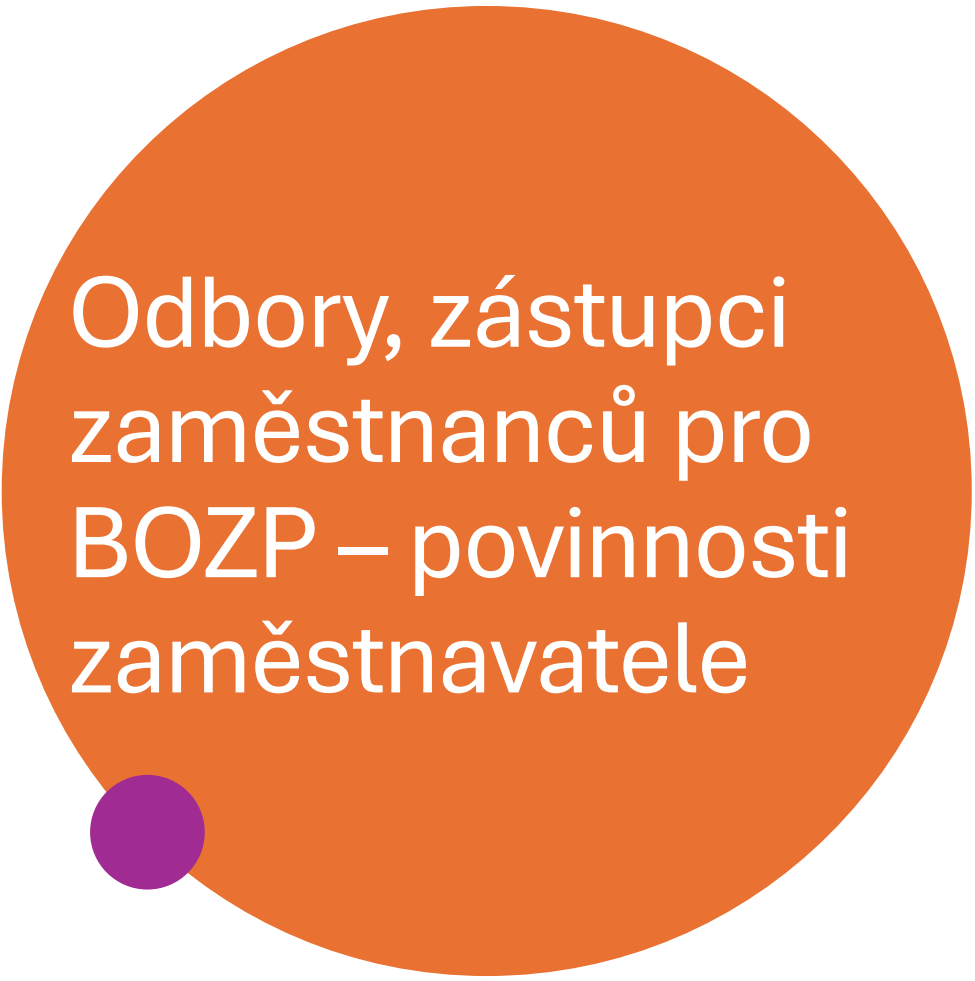

Povinnosti zaměstnance §106 ZP

- s ohledem na druh jím vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů,
- bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin,
- podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

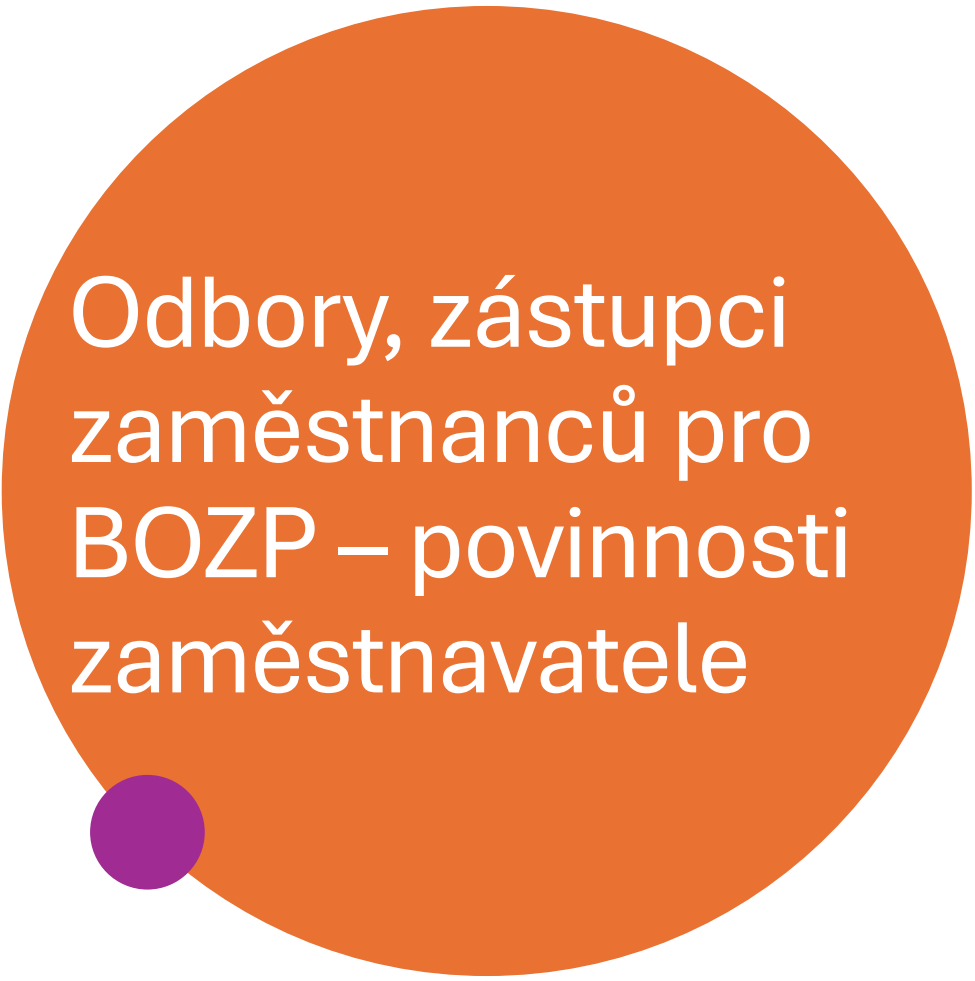
Zájem na
zajištění BOZP

Odbory, zástupci zaměstnanců pro BOZP – povinnosti zaměstnavatele

- umožnit účast při jednáních,
- vyslechnout jejich informace, připomínky a návrhy na přijetí opatření,
- projednat
 - podstatná opatření týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
 - vyhodnocení rizik, přijetí a provádění opatření ke snížení jejich působení, výkon prací v kontrolovaných pásmech a zařazení prací do kategorií,
 - organizaci školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP,
 - určení odborně způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik.

Odbory, zástupci zaměstnanců pro BOZP – povinnosti zaměstnavatele

- zajistit školení umožňující jim řádný výkon jejich funkce a zpřístupnit jim právní a ostatní předpisy k zajištění BOZP a doklady o
 - vyhledávání a vyhodnocení rizik, opatření k odstranění rizik a k omezení jejich působení na zaměstnance a k vhodné organizaci BOZP,
 - evidenci a hlášení pracovních úrazů a uznaných nemocí z povolání,
 - výkonu kontroly a opatření orgánů, kterým přísluší výkon kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci podle zvláštních právních předpisů.
- umožnit přednést své připomínky při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly.

Odpovědnost za BOZP

Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložená zaměstnavateli je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.

Povinnosti vedoucího zaměstnance - §301 ZP

- a) řídit a kontrolovat práci podřízených zaměstnanců a hodnotit jejich pracovní výkonnost a pracovní výsledky,
- b) co nejlépe organizovat práci,
- c) vytvářet příznivé pracovní podmínky a zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- d) zabezpečovat odměňování zaměstnanců podle tohoto zákona,
- e) vytvářet podmínky pro zvyšování odborné úrovně zaměstnanců,
- f) zabezpečovat dodržování právních a vnitřních předpisů,
- g) zabezpečovat přijetí opatření k ochraně majetku zaměstnavatele.

Kdo je vedoucí?

Vedoucími zaměstnanci zaměstnavatele se rozumějí zaměstnanci, kteří jsou na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny.

Vedoucím zaměstnancem je rovněž vedoucí organizační složky státu.

Delegování kompetencí na podřízené

1. Za bezpečnost práce odpovídá zaměstnavatel.
2. Odpovědnost za bezpečnost práce přebírá na svém pracovišti nebo pracovním úseku vedoucí zaměstnanec.
3. Nelze delegovat právní odpovědnost!
4. Lze delegovat pouze dílčí kompetence (evidenci pracovních úrazů, výdej a evidenci OOPP apod.).
5. Trestněprávní odpovědnost připadá na vedoucího zaměstnance.

Trestněprávní odpovědnost vedoucího - §148 TZ

- **Odnětí svobody na jeden rok nebo zákaz činnosti** hrozí tomu, kdo z nedbalosti ublíží jinému tím, že poruší povinnosti, které vyplývají z jeho zaměstnání či povolání.
- **Odnětí svobody až na tři roky** hrozí tomu, kdo z nedbalosti způsobí ublížení na zdraví nejméně dvou osob tím, že hrubě poruší zákon o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce, dopravy nebo hygienické zákony.

Trestněprávní odpovědnost vedoucího - §147 TZ

- Kdo jinému z nedbalosti způsobí **těžkou újmu na zdraví**, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky nebo zákazem činnosti.
- Odnětím svobody **na šest měsíců až čtyři roky nebo peněžitým trestem** bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že **porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona**.
- Kdo z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví **nejméně dvou osob** proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony, bude potrestán odnětím svobody **na dvě léta až osm let**.

„Zlepšovací návrh“

Současný stav: Aktuálně je povinností příslušného nadřízeného po svém proškolení, adekvátně proškolit své podřízené z oblastí PO a BOZP. Tato oblast je poměrně komplikovaná a obsáhlá, a navíc se neustále mění v závislosti na platnou legislativu, prostředí a interní předpisy firmy. Tudíž by tato oblast školení měla být doménou na to vyčleněných odborných kapacit ať už interních nebo externích. Aniž bych se chtěl někoho dotknout a snižovat odbornost kolegů, dle mého názoru není většina pracovníků na vedoucích pozicích specializovanými odborníky na dané téma a není tak možné plnohodnotně přenést veškeré potřebné informace na své podřízené a tzv. je správně proškolit.

Návrh zlepšení: Pořízení Online kurzu pro vstupní i pravidelná školení v oblasti PO a BOZP pro všechny zaměstnance společností skupiny, kteří by povinně absolvovali daný kurz se závěrečným testem v termínech a četnostech daných legislativou nebo interním předpisem. Jedině tímto způsobem je možné zajistit plnohodnotné a prokazatelné proškolení všech zaměstnanců a udržovat aktuálnost jejich znalostí v oblasti PO a BOZP.

Děkuji za pozornost

BOZP21

Bezpečnost práce 21. století

Petr Hlavsa

Mobil: 603 586 057

Email: petr@hlavsabozp.cz

www.bozp21.cz

